

Nasdaq ile imzaladığı stratejik ortaklık anlaşması kapsamında tüm teknolojik alt yapısını değiştirmeyi hedefleyen Borsa İstanbul, geçtiğimiz 30 Kasım'da projenin ilk fazı olan yeni Pay Piyasası elektronik işlem sistemini başarıyla devreye aldı. Bu geçiş sayesinde 22 yıllık Pay Piyasası elektronik sistemi tüm çevresel uygulamaları ile birlikte yenilendi. Böylece, 2013 yılı Nisan ayında Borsa İstanbul A.Ş'nin kurulmasıyla başlayan büyük BISTECH dönüşümünün en büyük bacaklarından biri tamamlanmış oldu.

Kesintisiz bir geçişle dünyada sermaye piyasalarında ilk kez böyle büyük ölçekte bir projeyi sorunsuz devreye alan Borsa İstanbul, uyguladığı BISTECH Dönüşüm Programı ile dünya çapında takdir kazandı.

BISTECH Dönüşüm Programı yalnızca bir teknolojik dönüşüm programı değil. BISTECH dönüşümü yıllara yayılmış teknolojik, organizasyonel ve operasyonel çalışmaları kapsayan büyük bir program. Dönüşüm sürecinde atılan adımlar dört ana başlık altında gruplanabilir:

1) Yapısal ve Organizasyonel Dönüşüm: Yeni Sermaye Piyasası Kanununun yürürlüğe girmesi ile birlikte İstanbul Menkul Kıymetler Borsası (İMKB), İstanbul Altın Borsası (İAB), İzmir Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası (VOBAŞ) aynı çatı altında birleştirildi ve 03.04.2013 tarihinde Borsa İstanbul, anonim şirket statüsünde faaliyetine başladı. Böylece tüm sermaye piyasası araçlarının tek bir ortak platformda işlem görmesinin temelleri atıldı. Şirket içerisinde gerekli organizasyonel değişiklikler yapılarak değişime yön verecek çevik ve birbiri ile entegre bir yapı oluşturuldu.

2) Çevresel Dönüşüm: Dönüşüm sadece Borsa İstanbul'un içinde değil, tüm sermaye piyasaları ekosistemini kapsayacak şekilde yürütülüyor. BISTECH dönüşümü sonrasında daha etkili ve verimli bir operasyon için Borsa İstanbul, Takasbank ve Merkezi Kayıt Kuruluşu'nun (MKK) aynı kampüste yer almaları yolunda Borsa İstanbul kampüsünde inşaat çalışmaları devam ediyor. 2016 yılında tamamlanması planlanan çalışmalar sonrasında, birbirine bağlı ve bağımlı bu üç ayrı kuruluş, sermaye piyasalarında güçlü bir sinerji yaratmak üzere organizasyonlarını yeniden yapılandırarak.

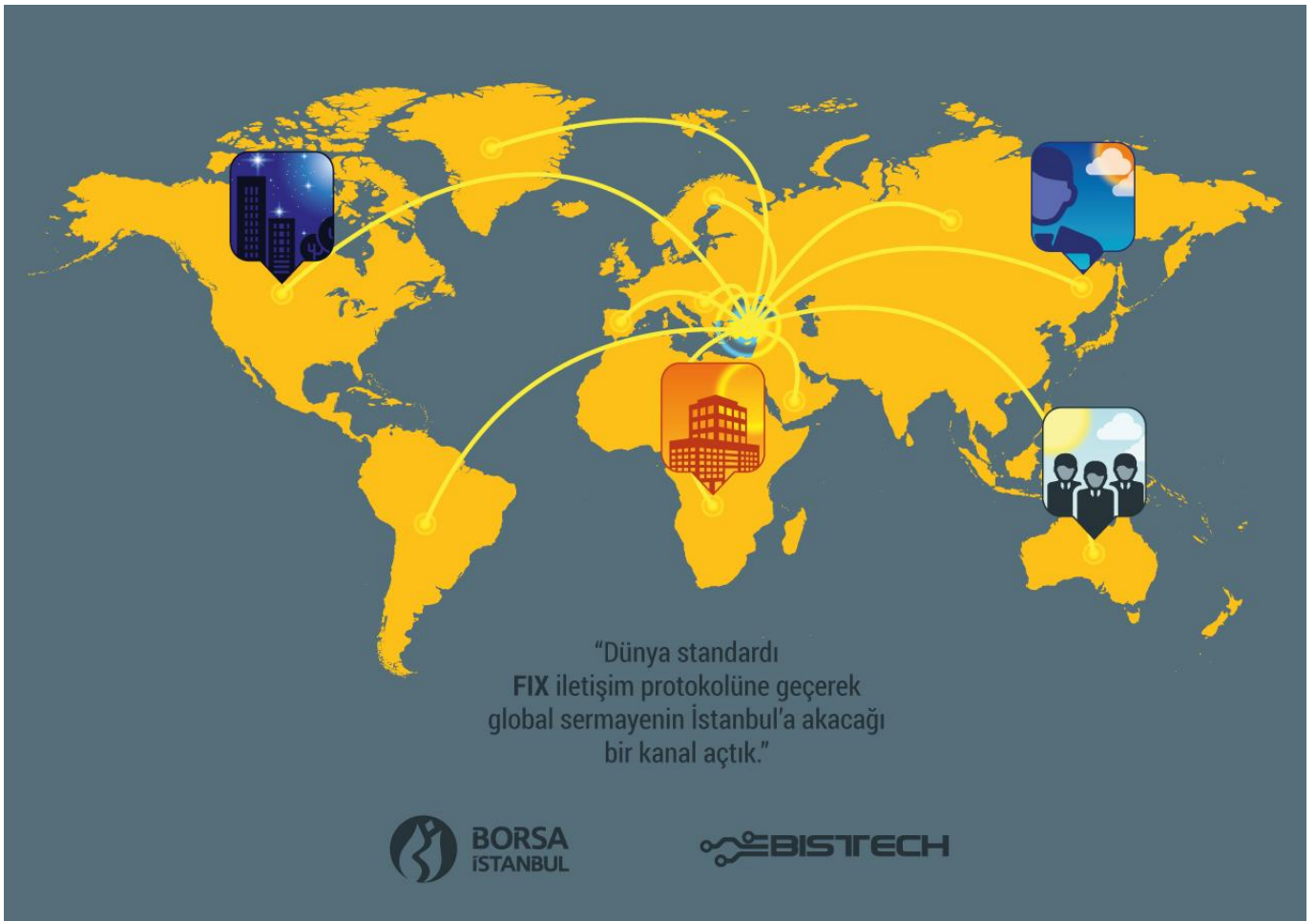
3) Üniversiteler ile İşbirlikleri: Borsa İstanbul, Türkiye'de araştırma ve geliştirme faaliyetlerini güçlendirmek ve milli teknoloji üretmek vizyonu çerçevesinde üniversiteler ile işbirlikleri kurdu. Boğaziçi Üniversitesi ortaklığıyla kurulan Finans Teknopark A.Ş. Türkiye'nin ilk tematik teknoparkı olma özelliğine sahip. Finans Teknopark'ın amacı; araştırma kurum ve kuruluşları ile finans ve üretim sektörlerinin iş birliğini sağlayarak, ülke finans sektörünün ve sanayiinin uluslararası alanda rekabet edebilir hale getirilmesi ve ihracata yönelik bir yapıya kavuşturulması.

İkinci iş birliği ise İstanbul Teknik Üniversitesi ile yapıldı ve Borsa İstanbul İTÜ Teknoloji A.Ş. kuruldu. Bu ortaklık ile Türkiye'nin finans, teknoloji ve girişimcilik alanlarındaki ihtiyaçlarının belirlenmesi ve bu alanlara gerekli yatırımların yapılması hedefleniyor. İlk olarak eğitim ve sertifikasyon alanındaki ihtiyaçlar belirlendi, ülkedeki iş gücünün çeşitli eğitim ve seminerler vasıtasıyla daha kalifiye hale getirilmesi ve atıl iş gücünün ihtiyaç sahibi sektörlerle kazandırılması için çalışmalara başlandı. İkinci adım olarak ise bir ülke için en kritik konulardan biri olan bilgi güvenliği konusuna odaklanıldı. Bu alanda eksiklerin belirlenerek gerek kamuda gerek özel sektörde bilgi güvenliği konusunda milli bir sektör oluşturulması hedefleniyor.

4) Teknolojik Dönüşüm: BISTECH dönüşümünde atılan dördüncü ve en büyük adım ise Borsa İstanbul'un küresel alanda adını duyurmasını hedefleyen Nasdaq stratejik ortaklığı ve teknolojik dönüşüm programları. Nasdaq ile Borsa İstanbul arasında gerçekleşen stratejik ortaklık teknoloji transferi, iş danışmanlık servisleri ve bilgi transferi olmak üzere üç temel ayaktan oluşuyor.

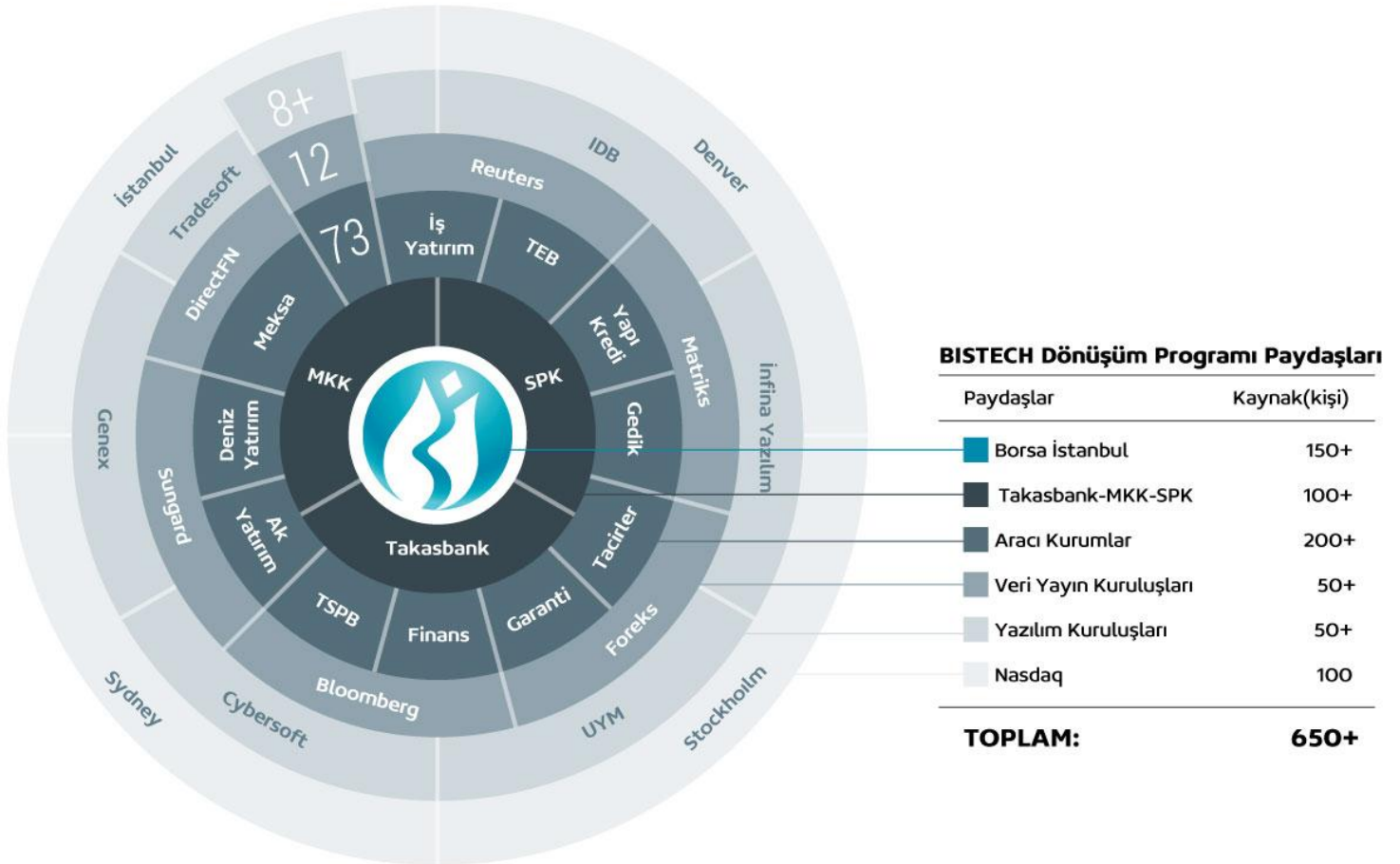
Teknoloji transferi kapsamında; mevcut tüm sistemler, Nasdaq'ın en son ve en gelişmiş teknolojilerinden faydalanılarak yerel ihtiyaçları da karşılayacak biçimde yenileniyor. Piyasaların elektronik işlem sistemleri ve elektronik takas sisteminin yanı sıra; işlem öncesi risk sistemi, veri yayın sistemi, gözetim sistemi, endeks hesaplama sistemi, veri ambarı, mutabakat sistemi ve işlem sonrası risk yönetim sistemi gibi çevresel uygulamalar da devreye alınarak tüm borsa sistemleri uçtan uça yenilenmekte.

30 Kasım'da tüm bu sistemler Pay Piyasası için devreye alınırken teknolojik dönüşüm programının ikinci fazında Vadeli İşlemler ve Opsiyon Piyasası, Borçlanma Araçları Piyasası ve Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası da dâhil edilerek tüm piyasaların ortak bir platform üzerinde işlem görmeye başlaması sağlanacak. 2017 yılında tamamlanması planlanan teknolojik dönüşümün ikinci fazına dair çalışmalar yoğun bir şekilde devam ediyor.

Borsa İstanbul geliştirdiği teknolojisini ihtiyacı olan diğer borsalara da sunacak. Anlaşmanın ikinci önemli ayağı olan bilgi transferi çerçevesinde, kullanım lisansları ile birlikte transfer edilecek yazılımların kaynak kodlarına ve 25 ülkede yeniden satış haklarına da sahip olacak ve bir kaç sene içerisinde kendi kendine yetebilen ve dünya standartlarında teknoloji sağlayıcısı bir borsa haline gelecek. Bilgi transferi kapsamında Borsa İstanbul, teknolojik dönüşüm sürecinde yazılımı Nasdaq ile birlikte geliştirmeyi, bu süre sonuna kadar bakım ve destek hizmetlerini ise oluşturulacak ortak bir ekiple sunmayı planladı. İstanbul ve Stockholm'de düzenlenen eğitim programları aracılığıyla yazılım

destek, sistem ve operasyon ekipleri gerekli eğitimleri tamamladılar. Borsa İstanbul ve Takasbank'ın yazılım uzmanlarından oluşan genç bir ekip Nasdaq'ın yurtdışındaki ofislerinde çalışarak yerinde deneyim sahibi oldu. Bu ekip, Borsa İstanbul'un ihtiyaçları doğrultusunda yazılımlar geliştiriyor. Aynı zamanda İstanbul'da da 200'ü aşkın çalışan, tam zamanlı olarak bu projeye destek veriyor. .

Teknolojik Dönüşüm programının üçüncü ayağında ise Nasdaq'tan alınacak danışmanlık hizmeti ile Borsa İstanbul ve Takasbank'ın iş süreçlerinin geliştirilmesi ve yeni iş alanlarındaki fırsatların belirlenmesi planlandı. Bu program çerçevesinde; Borsa İstanbul'un gelişmeye açık olduğu konularda alınan danışmanlık ile iş birimlerinin bilgi birikiminin artırılması amaçlanıyor.

BISTECH ile Pay Piyasasında Yaşanan Değişiklikler:

- Bir işlem gününde tek seans uygulanıyor.
- Gün ortasında saat 12:30–13:30 arasında tüm piyasada tek fiyat işlem yöntemi uygulanıyor.
- Baz fiyat olarak bir önceki kapanış fiyatı alınıyor.
- Açılış, kapanış ve tek fiyat seanslarında teorik eşleşme fiyatı gösteriliyor.
- Maksimum lot uygulamasına son verildi.

- Özel Limit Fiyatlı (OLFE) ve Özel Limit Değerli (OLDE) emirler uygulamadan kaldırıldı.
- Fiyat gösteriminde virgülden sonra 3 hane kullanılıyor.
- İşlem fiyatlarında belirli eşiklerin aşılması halinde ilgili sıradaki sürekli işlem seansı geçici olarak durdurulup emir toplama seansına alınarak devre kesici uygulaması başlatıldı.
- Birikimli fiyat derinlik bilgisi (fiyat baz sorgusu), işlem terminallerinde 25 kademeye kadar çıkabilecek.
- (T+1) Hatalı emir düzeltme bildirim uygulamasında değişikliğe gidildi.Yeni yapıda emir üzerinden değil, işlem üzerinden düzeltme yapılıyor ve bu düzeltmeler Takasbank bünyesinde yapılabiliyor

